Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a kriptoeszközök piacairól és az (EU) 2019/1937 irányelv módosításáról

(COM(2020) 593 final - 2020/0265 (COD))

Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a megosztott főkönyvi technológián alapuló piaci infrastruktúrák kísérleti rendszeréről

(COM(2020) 594 final - 2020/0267 (COD))

(2021/C 155/05)

Előadó: Giuseppe GUERINI

Felkérés:	Európai Parlament, 2020.11.13.
	az Európai Unió Tanácsa, 2020.11.18.
Jogalap:	az Európai Unió működéséről szóló szerződés 114. és 304. cikke
Illetékes szekció:	Gazdasági és monetáris unió, gazdasági és társadalmi kohézió szekció
Elfogadás a szekcióülésen:	2021.2.12.
Elfogadás a plenáris ülésen:	2021.2.24.
Plenáris ülés száma:	558.
A szavazás eredménye:	235/1/8
(mellette/ellene/tartózkodott)	

1. **Következtetések és ajánlások**

1.1. Az EGSZB támogatja az Európai Bizottság két kezdeményezését, amelyek egyike a kriptoeszközök piacairól és az (EU) 2019/1937 európai parlamenti és tanácsi irányelv [1] módosításáról szóló rendeletjavaslatra, a másik pedig a megosztott főkönyvi technológián alapuló piaci infrastruktúrák kísérleti rendszeréről szóló rendeletjavaslatra irányul.

1.2. Az EGSZB szerint sürgősen szükség van az Európai Bizottság beavatkozására egy egyre szélesebb körben elterjedő és egyre gyakrabban alkalmazott, ugyanakkor folyamatosan fejlődő és gyorsan változó technológiai jelenség organikus szabályozásának biztosítása érdekében.

1.3. Az EGSZB ezért egyetért azzal, hogy mielőbb célszerű végrehajtani az Európai Bizottság által előirányzott, a pénzügyi szolgáltatások korszerűsítéséhez szükséges különféle kiigazító szabályozási intézkedéseket, nem tévesztve szem elől a fogyasztóvédelmet és a prudenciális szabályokat.

1.4. Az európai szintű fellépés egyrészt azért sürgős, mert az elmúlt hónapokban több tagállam is nemzeti szabályozási eszközöket fogadott el, egyfelől jogalkotási intézkedések, másfelől az ágazati szabályozó hatóságok által kiadott ajánlások és iránymutatások formájában. Ezek a beavatkozások azzal a kockázattal járnak, hogy fragmentált szabályozási keret jön létre, ez pedig veszélyeztetheti a belső piac konszolidációját, és megnövelheti a vállalkozások megfelelési költségeit.

1.5. Az EGSZB ezért támogatja az Európai Bizottság által az egységes szabályozási kereten belül kitűzött célokat, amelyek a következők: i. a digitális pénzügyi szolgáltatások végfelhasználóinak védelme; ii. a pénzügyi stabilitás megőrzése; iii. az EU pénzügyi szektora integritásának védelme; iv. egyenlő feltételek biztosítása a gazdasági és pénzügyi rendszer különböző szereplői között.

---

[1] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1937 irányelve (2019. október 23.) az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről (HL L 305., 2019.11.26., 17. o.).

1.6. Az EGSZB egyetért azzal a céllal is, hogy a globális stabil kriptopénzek kibocsátóira szigorúbb követelményeket kell előírni a tőke, a befektetői jogok és a felügyelet vonatkozásában, tekintettel ezen eszközök lehetséges rendszerszintű jelentőségére.

1.7. Az EGSZB konkrét intézkedésekre számít a fogyasztók és a kisbefektetők megfelelő tájékoztatásának és tudatosságának előmozdítása érdekében, hogy csökkenteni lehessen azt a tájékoztatási aszimmetriát, amely a jelen vélemény új és fokozottan műszaki vonatkozású témái miatt különösen nagy terhet jelenthet az említett személyekre nézve.

1.8. Az EGSZB azt ajánlja, hogy fordítsanak különös figyelmet a műveletek engedélyezését megelőző ellenőrzésekre, amelyeket a jelen véleménytervezet tárgyát képező javaslatokban figyelembe vesznek, elsősorban az engedélyköteles üzemeltetők megbízhatóságát illetően, hogy megelőzhetők legyenek az opportunista és káros magatartásból adódó negatív következmények.

1.9. Mivel még napjainkban sem adott a megosztott főkönyvi technológia (DLT) olyan szabványosítási és interoperabilitási szintje, amely megbízható iránymutatást adna az üzemeltetők által alkalmazott infrastruktúrák technológiai megbízhatóságának és kiberrezilienciájának értékeléséhez, az EGSZB azt ajánlja, hogy a folyamatosan fejlődő eszközökre alkalmazandó szabályozási rendszert a lehető legpontosabban határozzák meg, mivel jellegük bármely megváltozása eltérő szabályozási rendelkezések alkalmazását teheti szükségessé.

1.10. Figyelembe véve az esetlegesen még felmerülő technológiai kockázatokat, az EGSZB bízik a megosztott főkönyvi technológián alapuló piaci infrastruktúrák kísérleti rendszeréről szóló javaslatban. A kísérleti rendszer tulajdonképpen ellenőrzött környezetben határoz meg kísérleti teret, ahol átmeneti kivételeket tesz lehetővé a hatályos előírások alól, lehetővé téve a szabályozó hatóságok és az üzemeltetők számára, hogy fokozatosan szerezzenek tapasztalatokat a megosztott főkönyvi technológia piaci infrastruktúrákban történő használatáról, védelmet biztosítva a piac integritásának és a pénzügyi stabilitásnak.

1.11. Bár a kísérleti rendszerre vonatkozó javaslatot örömmel fogadja, az EGSZB a digitális pénzügyi technológia fejlődési üteméhez viszonyítva az ESMA által az Európai Bizottság számára készített jelentés ötéves határidejét túl hosszúnak találja. Továbbá felhívja a figyelmet a kísérleti tesztelési rendszerből való kilépés módjaira az ebben a szakaszban részt vevő felhasználók védelme érdekében.

1.12. Végezetül, a MiCA-rendelet alkalmazásával kapcsolatban az EGSZB komoly aggodalmát fejezi ki az „átmeneti rendszer” miatt, amely a MiCA előrejelzéseinek való megfelelés alóli állandó mentességet ír elő a rendelet hatálybalépése előtt azon kriptoeszközökre vonatkozóan, amelyek már piaci forgalomba kerültek. Valójában ez a mentesség azzal a kockázattal jár, hogy a már kibocsátott kriptoeszközök esetében egyfajta jogi kibúvót biztosít az „azonos kockázatra és azonos tevékenységre vonatkozó azonos bánásmódot” előíró tisztességes bánásmód elve alól.

2. **Az Európai Bizottság javaslatai**

2.1. Ez a vélemény az Európai Bizottság két kezdeményezésével foglalkozik: i. a kriptoeszközök piacairól és az (EU) 2019/1937 irányelv módosításáról szóló rendeletjavaslattal; és ii. a megosztott főkönyvi technológián (DLT) alapuló piaci infrastruktúrák kísérleti rendszeréről szóló rendeletjavaslattal. Ezek a javaslatok az Európai Bizottság intézkedéscsomagjának részét képezik, amely tartalmazza az uniós digitális pénzügyi szolgáltatási stratégiáról szóló közleményt, illetve a pénzügyi ágazat digitális működési rezilienciájáról szóló rendeletre irányuló javaslatot (DORA) is, amelyek az EGSZB „Uniós digitális pénzügyi szolgáltatási stratégia” ([2]), illetve „Digitális működési reziliencia” ([3]) című véleményének tárgyai.

2.2. *Javaslat a kriptoeszközök piacairól és az (EU) 2019/1937 irányelv módosításáról szóló rendeletre*

2.2.1. A MiCA célja a jogbiztonság biztosítása a jelenlegi uniós jogszabályok hatálya alá nem tartozó kriptoeszközök tekintetében, valamint egységes szabályok kidolgozása a kriptoeszközök kibocsátóira és a kapcsolódó szolgáltatókra (virtuáliseszköz-szolgáltatókra vagy „VASP”-okra) vonatkozóan. A rendelet célja a meglévő nemzeti keretek felváltása, amelyek jelenleg nem tartoznak a hatályos európai jogszabályok hatálya alá, ezáltal biztosítva a kívánt egyenlő versenyfeltételeket.

2.2.2. Az Európai Bizottság saját javaslata alapján hangsúlyozta, hogy „a kriptovalutákkal kapcsolatban a tagállamokkal közös megközelítésre van szükség annak érdekében, hogy megértsük, hogyan lehet a lehető legjobban kihasználni az általuk teremtett lehetőségeket, és kezelni az általuk esetlegesen jelentett új kockázatokat”.

([2]) Az EGSZB véleménye: *Uniós digitális pénzügyi szolgáltatási stratégia* (ECO/534) (lásd e Hivatalos Lap 27. oldalát).
([3]) Az EGSZB véleménye: *Digitális működési reziliencia* (ECO/536) (lásd e Hivatalos Lap 38. oldalát).

2.2.3. A javaslat négy célt követ: i. a jogbiztonság garantálása; ii. az innováció támogatása egy nagy lehetőségeket kínáló ágazatban; iii. a fogyasztók és a befektetők megfelelő szintű védelmének, valamint a piac integritásának garantálása; iv. a pénzügyi stabilitás biztosítása.

2.2.4. A javaslat nemcsak a kriptoeszközök kibocsátóira terjed ki, hanem azokra a vállalatokra is, amelyek ilyen eszközökkel kapcsolatos szolgáltatásokat nyújtanak, például letéteket kezelnek, kriptoeszközök adás-vételével foglalkoznak vagy kereskedelmi platformokat működtetnek. Emiatt a bevezetett biztosítékok magukban foglalják a tőkekövetelményeket, az irányítási követelményeket és a befektetőnek a kibocsátóval szembeni jogait.

2.2.5. Különösen azokban az esetekben, amikor néhány eszközalapú tokent és e-pénz tokent relevánsnak ismernek el, hogy ezáltal „jelentősnek" minősítsék őket (a mennyiségeket, az ellenértéket, az ügyfelek számát tekintve annyira, hogy az úgynevezett kriptovaluták, vagy „stabil kriptopénzek" kategóriájába essenek), a kibocsátó operátorokra szigorúbb követelmények vonatkoznak.

2.2.6. Figyelembe véve azt a konkrét lehetőséget, hogy a stabil kriptopénzek a jövőben széles körben elfogadottá és akár rendszerszintűvé is válhatnak, az Európai Bizottság javaslata biztosítékokat is tartalmaz a pénzügyi stabilitást és a rendezett monetáris politikát érintő, a stabil kriptopénzekre visszavezethető lehetséges kockázatok kezelésére.

2.2.7. Ezek az eszközök kriptoeszközök, amelyek például a jól ismert bitcoinnal ellentétben viszonylag stabil árral rendelkeznek, mivel ugyanolyan stabil csereeszközhöz (azaz intézményi pénznemhez) kötődnek, és ezért a közeljövőben széles körben elterjedt fizetési és beruházási rendszerekké válhatnak.

2.2.8. Konkrétan a javaslat II. címe az eszközalapú tokenektől és az elektronikuspénz-tokenektől eltérő kriptoeszközök nyilvános kibocsátását és ezen eszközök forgalmazását szabályozza, megállapítva, hogy a kibocsátó akkor jogosult ilyen kriptoeszközökre vonatkozó nyilvános ajánlatot tenni az Unióban a nyilvánosság számára, vagy akkor kérelmezheti ilyen kriptoeszközök kereskedési platformra történő bevezetését, amennyiben megfelel a következő követelményeknek: i. a 4. cikkben szereplő követelményeknek, így például annak, hogy jogi személyként bejegyezték; ii. a kriptoeszközök tekintetében kriptoeszköz-alapdokumentumot állított össze (5. cikk); iii. végül megküldte az illetékes hatóságoknak és közzétette a kriptoeszköz-alapdokumentumot (7. és 8. cikk).

2.2.9. A kriptoeszköz-alapdokumentumra nincs szükség, ha egy 12 hónapos időszak alatt az ajánlattétel keretében kínált kriptoeszközök teljes ellenértéke nem haladja meg az 1 000 000 EUR-t, amivel elkerülhető, hogy túlzott adminisztratív terhek nehezedjenek a kis- és középvállalkozásokra (kkv-kra).

2.2.10. Az Európai Bizottság javasolja továbbá a „pénzügyi eszközök" hatályos fogalommeghatározásának – amely meghatározza a MiFID irányelv hatályát – olyan pontosítását, hogy az magában foglalja a DLT-n alapuló pénzügyi eszközöket is, továbbá javasolja a hatályos pénzügyi szolgáltatási jogszabályok által le nem fedett kriptoeszközökre, valamint az elektronikuspénz-tokenekre vonatkozó egyedi rendszerre tesz javaslatot.

2.2.11. A szabályozás emellett a kriptoeszközök (avagy tokenek) olyan piaci szereplők részéről történő kibocsátására is összpontosít, amelyek az egységes európai piacon kívánnak tevékenykedni, és amelyekre a következő követelmények vonatkoznak:

— tokenek kibocsátására és a szabályozott piacra történő bevezetésére vonatkozó átláthatósági és közzétételi követelmények;

— a stabilkriptopénz-szolgáltatóra és -kibocsátókra vonatkozó engedélyezési és felügyeleti rendszer,

— a stabilkriptopénz-kibocsátókra és a szolgáltatókra vonatkozó működési, szervezési és irányítási követelmények (itt is meg kell jegyezni, hogy ez nem vonatkozik más érintett tokenekre, tehát lényegében a felhasználói tokenekre);

— a *kriptoeszközök* kibocsátására, kereskedésére és letétkezelésére vonatkozó fogyasztóvédelmi szabályok;

— a piaci visszaélések megelőzését célzó intézkedések a *kriptoeszköz*-piacok integritásának biztosítása érdekében.

2.3. *Javaslat a megosztott főkönyvi technológián (DLT) alapuló piaci infrastruktúrák kísérleti rendszeréről*

2.3.1. A DLT-alapú piaci infrastruktúrák kísérleti rendszeréről szóló javaslatnak négy általános célkitűzése van: i. jogbiztonság; ii. az innováció támogatása az új DLT technológiák pénzügyi szektorban történő alkalmazása akadályainak felszámolásával; iii. a fogyasztók és a befektetők védelmének, valamint a piac integritásának a garantálása; iv. a pénzügyi stabilitás biztosítása.

2.3.2. E célok elérése érdekében a kísérleti rendszer megfelelő garanciákat vezet be, például a forgalomképes pénzügyi eszközök típusainak korlátozásával, kifejezetten a pénzügyi stabilitás garantálására, valamint a fogyasztók és a befektetők védelmére irányuló rendelkezésekkel.

2.3.3. A DLT-alapú piaci infrastruktúrák kísérleti rendszerének bevezetésével a javasolt rendelet célja, hogy az uniós vállalkozások kiaknázhassák a meglévő keret teljes potenciálját, lehetővé téve a felügyelő szervek és a jogalkotók számára, hogy azonosítsák a szabályozás akadályait, miközben a szabályozó szervek és maguk a vállalkozások is fokozatosan értékes ismereteket szereznek a DLT használatáról.

2.3.4. Pontosan ezért és a fokozatos megközelítés szükségessége miatt a kísérleti rendszer tekinthető a leginkább arányos eszköznek az elérendő célok tekintetében. Jelenleg ugyanis nem áll rendelkezésre elegendő bizonyíték, amely állandó, jelentősebb mértékű és szélesebb alkalmazási körű szabályozási változások bevezetését indokolná.

2.3.5. A javaslat célja, hogy jogbiztonságot és rugalmasságot biztosítson azon piaci résztvevők számára, akik DLT-alapú piaci infrastruktúrát kívánnak működtetni, az ezek működtetésére vonatkozó egységes követelmények megállapítása révén. Az e rendelet alapján megadott engedélyek lehetővé tennék továbbá a piaci résztvevők számára, hogy DLT-alapú piaci infrastruktúrát működtessenek, és szolgáltatásaikat valamennyi tagállamban nyújtsák, megfelelő felügyeleti ellenőrzés mellett.

2.3.6. Konkrétabban az 1. cikk meghatározza a javaslat tárgyát és hatályát, a 2. cikk pedig meghatározza többek között a következő fontos fogalmakat: „DLT-alapú piaci infrastruktúra", „DLT-alapú multilaterális kereskedési rendszer" („DLT-MTF"), „DLT-alapú értékpapír-kiegyenlítési rendszer" és „DLT-alapú átruházható értékpapír".

2.3.7. A 3. cikk ismerteti a DLT-alapú piaci infrastruktúrákra bevezethető, vagy ott rögzíthető DLT-alapú átruházható értékpapírok tekintetében érvényes korlátozásokat. Részvények esetében a DLT-alapú átruházható értékpapírok kibocsátója piaci tőkeértékének vagy indikatív piaci tőkeértékének 200 millió EUR-nál kisebbnek kell lennie; az államkötvénytől eltérő közintézményi kötvények, fedezett kötvények és vállalati kötvények esetében a határérték 500 millió EUR. A DLT-alapú piaci infrastruktúrák nem vezethetnek be vagy rögzíthetnek államkötvényeket.

2.3.8. A 4. cikk meghatározza a DLT-MTF-re vonatkozó azon követelményeket, amelyek megegyeznek a 2014/65/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv ([4]) szerinti MTF-re vonatkozó követelményekkel, és meghatározza az e rendelet alapján megadható mentességeket. A 7. és a 8. cikk meghatározza a DLT-MTF, illetve a DLT-alapú értékpapír-kiegyenlítési rendszer működtetésére vonatkozó külön engedélyre vonatkozó eljárást, és részletezi az illetékes hatóságnak benyújtandó információkat. A 9. cikk meghatározza a DLT-alapú piaci infrastruktúra, az illetékes hatóságok és az ESMA közötti együttműködést. A 10. cikk részletezi, hogy az ESMA legkésőbb öt év elteltével részletes jelentést készít az Európai Bizottságnak a kísérleti rendszerről.

3. **Általános és részletes megjegyzések**

3.1. Az EGSZB osztja az Európai Bizottság célkitűzéseit, és ezzel a véleményével aláhúzza a pénzügyi szolgáltatások korszerűsítéséhez szükséges különféle szabályozási megfelelési intézkedések 2022 közepéig történő megvalósításának hasznosságát és fontosságát, anélkül, hogy szem elől tévesztenék a fogyasztóvédelmet és a piac integritását.

([4]) Az Európai Parlament és a Tanács 2014/65/EU irányelve (2014. május 15.) a pénzügyi eszközök piacairól, valamint a 2002/92/EK irányelv és a 2011/61/EU irányelv módosításáról (HL L 173., 2014.6.12., 349. o.).

3.2. A szabályozási javaslatok célja elsősorban a jogbiztonság biztosítása a titkosított eszközök szabályozási kezelésével kapcsolatban. A kriptoeszközök minden típusára, valamint a kapcsolódó szolgáltatásokat kínáló valamennyi szervezetre alkalmazandó szabályozási keret egyértelműsége szükséges feltétele az innovatív hozzáadott értéket képviselő megoldások létrehozásának ezen a piacon. Így különösen az irányelvek helyett „rendelettel" való működés hozzájárul a tartalom megfelelő homogenitásának eléréséhez és az új szabályok belső piacon történő alkalmazásához.

3.3. Az EGSZB megjegyzi, hogy az Európai Bizottság jogalkotási intézkedésére régóta vártak, ezért hangsúlyozni kívánja, hogy napjainkban mennyire szükséges és sürgős szerves szabályozást biztosítani egy folyamatosan fejlődő és gyorsan változó technológiai jelenség vonatkozásában.

3.4. Az EGSZB hasznosnak ítéli meg a következőkre irányuló intézkedéseket: i. a digitális pénzügyi szolgáltatások végfelhasználóinak védelme; ii. a pénzügyi stabilitás megőrzése; iii. az EU pénzügyi szektora integritásának védelme; iv. egyenlő feltételek biztosítása a gazdasági és pénzügyi rendszer különböző szereplői között.

3.5. Az EGSZB helyesli és támogatja azt a javaslatot, amelynek célja annak biztosítása, hogy a jelentős kriptoeszköz-kibocsátókra, az úgynevezett globális stabil kriptopénzek kibocsátóira szigorúbb követelmények vonatkozzanak a tőke, a befektetői jogok és a felügyelet tekintetében. A szabályozással való beavatkozás elengedhetetlen a központi bankok, az ágazati hatóságok és a demokratikus intézmények felügyeleti tevékenységétől független pénzmozgások elkerülése érdekében.

3.6. Az EGSZB értékeli, hogy az Európai Bizottság taxonómiai erőfeszítései a „kriptoeszközök" és a „megosztott főkönyvi technológia" fogalmainak meghatározása során olyan definíciókba foglalják a használt kriptoeszközöket, amelyek megfelelővé teszik a meghatározásokat a lehetséges jövőbeli technológiai és piaci fejlemények szempontjából.

3.7. Az EGSZB azonban úgy véli, hogy nagyobb mértékű egyértelműség érhető el a kriptoeszközök különböző alkategóriáira és azok hatókörére vonatkozó részletesebb előírások kidolgozásával. Ily módon elkerülhetőek lennének az értelmezési kockázatok azon kriptoeszközök kezelése tekintetében, amelyek „az eszközalapút tokentől és az e-pénz tokentől eltérő" egyéb kategóriába tartoznak.

3.8. Az EGSZB egyetért a rendeletjavaslat párhuzamos szabályozásainak gondos megelőzésével, amely a MiCA hatálya alóli mentességekben kifejezett, a javaslat 2. cikkének (2) bekezdésében meghatározott mentességekben jelenik meg. Ezek megfelelő és releváns intézkedések, mivel el kell kerülni a MiCA-javaslat és például a MiFID-irányelv követelményeinek átfedését és az ebből adódó párhuzamos szabályozást.

3.9. Szükséges, hogy a szabályozási rendszerek ne ütközzenek egymással, mivel ez növelné a szabályozási bizonytalanságot azáltal, hogy megfelelési költségeket és túlzott terhet róna az üzemeltetőkre, ami korlátozhatja az innovációt. A két terület egyértelmű elkülönítése, és ezért a szükséges jogbiztonság érdekében ki kell dolgozni a „biztonsági token" meghatározását, ugyanakkor egyértelmű jelzéseket kell szolgáltatnia arról, hogy mik a pénzügyi eszköznek minősülő kriptoeszközök megkülönböztető jellemzői.

3.10. Ezen okok miatt az EGSZB nagyra értékeli az EBH ([5]) és az ESMA ([6]) intézményi részvételét és operatív szakértelmét mind az ebben a véleményben szereplő javaslatok közzétételének előrejelzési szakaszában, mind az ezen európai ágazati hatóságok és az illetékes nemzeti hatóságok között az új szabályok végrehajtási szakaszában várható adminisztratív együttműködés tekintetében.

3.11. Az Európai Bizottság azzal, hogy a javaslat alkalmazási körét döntően a felhasználói tokenekre és a stabil kriptopénzekre korlátozza, a szabályozási beavatkozás tárgyává a pénzügyi eszközöktől és befektetési termékektől eltérő olyan eszközöket teszi, amelyek a befektetésekből és vállalkozói tevékenységekből eredő jogok „digitális megjelenítőiként" határozhatók meg, és amelyeket megosztott főkönyvi technológiák segítségével kezelnek. Ilyen módon a tokeneket és a kriptoeszközöket konkrét értékekhez kell kötni, ezért kevésbé vannak kitéve az opportunista felhasználás kockázatának, amely a befektetők szükséges védelme nélkül eredményezhet megtakarításokat.

3.12. Az EGSZB szükségesnek tartja a hibrid tokenek egyértelműbb osztályozását. Egyes kriptoeszközök a kibocsátási szakasz után különböző funkciókat tölthetnek be, ugyanakkor jellegüket előre meghatározott feltételek mellett megváltoztathatják. Ezért egyértelművé kell tenni az ilyen fejlődő hibrid eszközökre alkalmazandó szabályozási rendszert, mivel a jellegük megváltozása különböző szabályozási rendelkezések alkalmazását teheti szükségessé.

([5]) Európai Bankhatóság.
([6]) Európai Értékpapírpiaci Hatóság.

3.13. Az EGSZB támogatja továbbá azokat az uniós intézkedéseket, amelyek célja az innováció előtt álló –az új digitális technológiákból fakadó és a pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó jogszabályokra visszavezethető – akadályok felszámolása, a jogszabályok ugyanis nem mindig tudnak lépést tartani a technológiai innovációk gyors fejlődésével.

3.14. A pénzügyi és monetáris szektort adott esetben megzavarni képes innovációk közül különös figyelmet kell fordítani a megosztott főkönyvi technológiára (DLT), amelynek része például a jól ismert blokklánc-technológia, vagyis a bitcoin és más kriptoeszközök alapját képező infrastruktúra.

3.15. Az EGSZB szerint az új helyzetben az EU a meglévő szabályok hatékony alkalmazását az (EU) 2019/1937 irányelv kiigazítása céljából javasolt módosításokkal biztosíthatja. Az európai szabályozás egy olyan új szabályozási keret biztonságos kialakítását is garantálhatja, mint amilyen a megosztott főkönyvi technológián alapuló piaci infrastruktúrák szabályozására vonatkozó kísérleti javaslatban szerepel.

3.16. Ezeknek az intézkedéseknek biztosítaniuk kell a szabályozás egyértelműségét, lehetővé téve az intézményi pénzügyi szektor számára, hogy a megosztott főkönyvi technológia (Distributed Ledger Technology, DLT) szélesebb körű alkalmazásával nagyobb hatékonyságot érhessen el, reagálva az alternatív kriptopénzek időnként ellenőrizetlen terjedésére vagy az üzemeltetők által kifejlesztett olyan fizetési rendszerekre is, amelyek kikerülik a szabályozást.

3.17. Az európai szintű beavatkozás egyrészt azért sürgős, mert az elmúlt hónapokban több tagállam is szabályozási eszközök elfogadását kezdeményezte, egyfelől jogalkotási beavatkozások, másfelől az ágazati szabályozó hatóságok – központi bankok vagy a pénzügyi piacok felügyeleti és ellenőrzési hatóságai – által kiadott ajánlások és iránymutatások formájában.

3.18. Ezek az intézkedések, bár ugyanazokat a célokat és alapvető célkitűzéseket követik, fragmentált és egyenetlen szabályozási keretet eredményezhetnek a belső piacon. Másrészt pedig néhány állam mindeddig még semmilyen kezdeményezést sem fogadott el, ami heterogén és fragmentált szabályozási forgatókönyvhöz vezet, ahol egyfelől a differenciált szabályozási intézkedések, másfelől a szabályozási beavatkozás hiánya jellemző.

3.19. Az EGSZB úgy véli, hogy a rendelet értelmezésének és az illetékes nemzeti hatóságok által az engedélyezési eljárásban hozott döntéseknek a lehető legkövetkezetesebbeknek kell lenniük egymással az egyenlő versenyfeltételek biztosítása és a különböző tagállamok közötti jogalkotási arbitrázs elkerülése érdekében, mérlegelve annak lehetőségét, hogy az engedélyezett szervezetek esetében az engedélyek hordozhatóságának rendszere EU-szerte működjön.

3.20. Ezért az EGSZB támogatja az Európai Bizottság azon döntését, hogy külön rendelet révén garantálja a szabályozás egységességét és összehangoltságát európai szinten, tekintettel arra, hogy egyetlen egységes szabályozás minden bizonnyal hatékonyabb, mint az állami intézkedések sokasága, összhangban a szubszidiaritás Szerződésekben megállapított elvével.

3.21. Az EGSZB értékeli, hogy a javasolt rendelet alapvető célja az információk átláthatósága és a megfelelő engedélyezési rendszer létrehozása. A vizsgált javaslatokat megelőző szabályozási keretből tulajdonképpen hiányzott a DLT technológián alapuló tevékenységek engedélyezési szűrője, valamint a műveletek tényleges felügyelete.

3.22. Az EGSZB olyan konkrét intézkedéseket sürget a fogyasztók és a kisbefektetők most jóváhagyandó új szabályokkal kapcsolatos megfelelő tájékoztatásának és tudatosságának előmozdítása érdekében, amelyek rámutatnak a pénzügyi és befektetési szektorban alkalmazott új technológiák kockázataira, előnyeire és lehetőségeire is. A cél a pénzügyi szektorra eleve jellemző tájékoztatási aszimmetria csökkentése, amely különösen jelentős és aránytalan terhet róhat a fogyasztókra és a kisbefektetőkre a jelen véleményben tárgyalt, új és technikai bonyolultságuk miatt nem könnyen érthető témák tekintetében.

3.23. Az EGSZB azt ajánlja, hogy különös figyelmet fordítsanak az engedélyezéseket megelőző ellenőrzésekre, elsősorban az engedélyezett felek üzleti megbízhatóságát illetően, hogy megelőzhető legyen az opportunista és káros magatartás.

3.24. Még napjainkban sem adott a megosztott főkönyvi technológia (DLT) olyan szabványosítási és interoperabilitási szintje, amely megbízható iránymutatást adna az üzemeltetők által alkalmazott infrastruktúrák technológiai megbízhatóságának és kiberrezilienciájának értékeléséhez. Ezért ügyelni kell a fogyasztók és a befektetők magas szintű védelmének biztosítására.

3.25. Az EGSZB konkrét előrelépést remél a digitális működési reziliencia kérdésében, amely a digitális pénzügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos intézkedéscsomaghoz tartozó DORA rendeletre vonatkozó konkrét javaslat tárgyát képezi. A csomag a pénzügyi szektor által kiemelt kritikus szempontokkal foglalkozik, célja pedig az információs és kommunikációs technológiákkal (IKT) kapcsolatos kockázatokra vonatkozó rendelkezések pénzügyi szempontjainak jogszabályi formában történő tisztázása, csökkentve a szabályozás bonyolultságát és enyhítve a vállalkozások adminisztratív terheit, az EGSZB által a „Digitális működési reziliencia" ([7]) című véleményében már hangsúlyozott módon.

3.26. Ezt szem előtt tartva az EGSZB bízik a megosztott főkönyvi technológián alapuló piaci infrastruktúrák kísérleti rendszeréről szóló javaslatban, amelyben az Európai Bizottság azon piaci infrastruktúrákkal foglalkozik, amelyek lehetővé teszik a kriptopénz formájában megjelenő pénzügyi eszközökkel való kereskedést és az ügyletek elszámolását. A javaslat részletesen meghatározza azokat a követelményeket és feltételeket is, amelyek a DLT multilaterális kereskedési rendszerének irányítására vonatkozó egyedi engedély megszerzéséhez szükségesek, és ezeket a követelményeket az ágazati hatóságok felügyeleti keretének hatálya alá helyezi.

3.27. Ezenkívül a kísérleti rendszerrel a tesztkörnyezetre alapuló megközelítést választotta az Európai Bizottság, vagyis ellenőrzött környezetben határozott meg kísérleti teret, és ez átmeneti kivételeket tesz lehetővé a hatályos szabályok alól. Ez a megközelítés lehetővé teszi a szabályozók és kereskedők számára, hogy tapasztalatokat szerezzenek a megosztott főkönyvi technológiák piaci infrastruktúrákban történő alkalmazásáról, biztosítva ezzel a befektetői kockázatok, a piaci integritás és a pénzügyi stabilitás megfelelő kezeléséhez szükséges időt.

3.28. A „kísérleti rendszer" (vagyis tesztkörnyezet) elfogadásával tehát lehetséges lesz egy konkrét és átmeneti kísérleteken alapuló empirikus megközelítés alkalmazása, amelynek célja az, hogy egy későbbi szakaszban és a megszerzett tapasztalatok tükrében anélkül igazíthassuk majd ki a szabályozást, hogy ez a folyamat során akadályozná a megosztott főkönyvi technológia bevezetését és teljes körű kidolgozását, valamint az e technológia használatára épülő innovációt. Különös figyelmet kell fordítani a kísérleti tesztelési rendszerből való kilépés folyamatára az ebben a szakaszban részt vevő felhasználók és alanyok védelme érdekében.

3.29. Bár a kísérleti rendszerre vonatkozó javaslatot örömmel fogadja, az EGSZB a digitális pénzügyi technológia fejlődési üteméhez viszonyítva az ESMA által az Európai Bizottság számára készített jelentés ötéves határidejét túl hosszúnak találja.

3.30. Meg kell fontolni továbbá az ESMA jelentését követően a kísérleti rendszer megszüntetésének lehetőségét, egy fokozatos kivezetési szakasz bevezetésével, amely lehetővé teszi az üzemeltetők számára a kísérleti rendszerből való fokozatos kilépést, amely során a lehető legnagyobb mértékben megtérülnek a kísérlethez kapcsolódó költségeik. Az EGSZB úgy véli továbbá, hogy a kísérleti rendszer modelljét fel lehetne használni a kereskedelmi szolgáltatások DLT-infrastruktúrájának üzemeltetésével, valamint értékpapírok letéti őrzésével és kezelésével foglalkozó befektetési vállalkozások és bankok szerepének elismerésére.

3.31. Végül, ami a MiCA-rendelet átfogó alkalmazását illeti, az EGSZB komoly aggodalmát fejezi ki egy „átmeneti rendszer" alkalmazása miatt, amely a MiCA rendelkezéseinek teljesítése alóli állandó mentességet ír elő a rendelet hatálybalépése előtt a piacon már forgalomban levő kriptoeszközökre vonatkozóan, amelyek „az eszközalapú tokentől és az e-pénz tokentől eltérő" egyéb kategóriába tartoznak (123. cikk).

3.32. Az EGSZB ezért annak lehetőségét kéri, hogy a már kibocsátott kriptográfiai eszközök tartósan élvezhessék ezt a mentességet annak érdekében, hogy ne sérüljön az „ugyanolyan kockázatra és ugyanolyan tevékenységre ugyanolyan bánásmódot" előíró tisztességes bánásmód elve. Valójában helyénvalóbb lenne a szóban forgó rendelkezést ténylegesen átmenetivé tenni, kiigazítási határidő megállapításával az e kategóriába tartozó, már piacon lévő kriptoeszközökre vonatkozóan.

Kelt Brüsszelben, 2021. február 24-én.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Christa SCHWENG

([7]) Az EGSZB véleménye: *Digitális működési reziliencia* (ECO/536) (lásd e Hivatalos Lap 38. oldalát).